

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА БОРБА С НАРКОТИЦИТЕ (2021-2024 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Успехът в борбата с наркотиците зависи от обединяване усилията на специализираните институции, неправителствените организации, гражданското общество и международните партньори.

В България работят 27 Общински съвети по наркотични вещества и превантивно-информационни центрове към тях, но решаването на проблемите, свързани със злоупотребата и разпространението на наркотични вещества, не може да бъде отговорност на една институция. За тяхното преодоляване са необходими съвместните усилия на цялото общество.

Общинската стратегия за борба с наркотиците (наричана по-долу за кратко „Стратегия“) систематизира визията, принципите, стратегическите цели, дейности и определя общинската политиката в областта на борбата с наркотиците.

Основна цел на Стратегията е да определя, насочва и координира усилията на местните институции и общността за решаване на главните проблеми - предлагането, разпространението, търсенето и употребата на наркотични вещества, както и предварителни действия за предотвратяване или намаляване на посочените проблеми.

Общинската стратегия се основава на върховенството на закона и зачита основните български и европейски ценности – уважение на човешкото достойнство, свобода, демокрация. Разработена е на основата на Национална стратегия за борба с наркотиците (2020 - 2024 г.)

ПРАВНА РАМКА

Национална стратегия за борба с наркотиците (2020 - 2024 г.)

Стратегията на ЕС за борба с наркотиците (2013 – 2020 г.)

План за действие на ЕС относно наркотиците (2017–2028)

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги

Общинска програма за закрила на детето - 2021 год.

Настоящата Стратегията планира дейностите, за да отговори на предизвикателствата и тенденциите, като координира действията с партньорите по реализирането ѝ на местно ниво. Усилията трябва да бъдат насочени в сферите на дейност на селективната и индикативна превенция. Навлизането на нови психоактивни вещества и засилената употреба на стимуланти и канабис, включително и при управление на моторни превозни средства, изисква разработването на способности за превенция, които са съобразени с видовете и начините на употреба, както и подходи насочени към малолетни и непълнолетни.

ВИЗИЯ:

Общински съвет по наркотични вещества - Сливен е активната страна при провеждането на държавната и общинска политика в областта на превенция употребата на наркотични вещества. Изграждане на стандарти сред учащите се и общността за здравословен начин на живот и знания за вредата от употребата на наркотични вещества.

II. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ

1. Състояние и тенденции за страната

Употреба на наркотични вещества сред населението в страната

По данни от Национално представително проучване относно нагласи и употреба на психоактивни вещества сред общото население в България (на възраст 15-64 години) общо 11,2% (между 472 000 – 565 000 лица) от възрастното население са

употребили поне веднъж в живота си някакво наркотично вещество. В сравнителен план делът на тези хора е по-висок от всички други предходни години.

Най-масово употребяваното наркотично вещество в България е марихуаната – 8,1 % (337 900 – 416 585 души) от анкетираните са го опитали поне веднъж в живота си.

На второ място по разпространение на употребата сред общото население са веществата от групата на стимулантите: екстази – 2,1% (приблизително 78 688 – 115 718 души), амфетамини – 1,5% (приблизително 50 916 – 87 950 души), кокаин – 0,9% (приблизително 27 772 - 55 545 души) и метамфетамини – 0,3% (приблизително 4 629 – 23 144 души).

Сред общото население в България (на възраст 15-64 години) 1,1% от анкетираните са употребявали поне веднъж в живота си *нови психоактивни вещества* (приблизително 37 030 – 64 802 души). Във възрастовата група 15-34 г., разпространението на употребата на т.нар. „дизайнерска дрога“ през последната година е 1,1% (1,3% от мъжете и 0,9% от жените).

Високорисковата употреба на наркотици се свързва с висока интензивност и рисков модел на употреба на опиоиди, стимуланти и канабис през последните 12 месеца, т.е. намаляване на броя на високорисково употребяващите опиоиди (хероин, метадон, морфин) и увеличаване на употребяващите стимуланти и канабис.

Здравни последици от употребата на наркотици са свързани със заболяване от ХИВ сред инжекционно употребяващите наркотици и смъртните случаи, свързани с употреба:

- случаите на ХИВ сред инжекционно употребяващите наркотици бележи тенденция за намаляване; регистрирани са 31 лица или 12,9% от новооткритите ХИВ-позитивни, докато в предходен период са били 48 лица (19 % от новооткритите ХИВ-позитивни);

- наблюдава се тенденция на леко увеличаване на броя на смъртните случаи, свързани с употреба на наркотици. Според Национален статистически институт през 2017 г. са регистрирани 18 такива смъртни случая в страната, докато през 2014 г. са били 15. Тези данни са по-ниски ниски в сравнение със стойностите през 2007 г., когато са били 52 случая, а през 2008 г. – 74.

2. Състояние и тенденции за област Сливен

2.1. Употреба на наркотични вещества сред населението

През последните години нараства динамиката на поява на нови психоактивни вещества, нови химикали за тяхното производство, нови начини на трафикиране и иновационни разпределителни канали.

Канабисът е най-широко употребяваният наркотик - неговата употреба е около пет пъти по-разпространена в сравнение с употребата на останалите вещества. Актуални данни отразяват стабилна или нарастваща употреба на канабис през последната година сред младите хора в областта. Има тенденция дилърите да организират и самото отглеждане на канабис в специално пригодени за това места, тъй като затвореният цикъл генерира по-високи печалби.

Употребата на амфетамин в Сливен през последната година е с продължаваща възходяща тенденция.

Данни за 2020 г.:

- канабис /марихуана/ - възрастовата група на употребяващите е от 17 до 25 години;

- метамфетамини /пико/ - възрастова група на употребяващите: между 20 - 40 години и по-малка група на употребяващи между 40 – 50 г.;

- хероин - употребява се в град Нова Загора; възрастовата група на употребяващите е между 18 - 40 години /от ромски произход/.

Особен проблем са синтетичните наркотици, от които всяка година излизат нови видове – т.нар. дизайнерска дрога.

Младите хора на възраст между 15 и 34 години поне веднъж в живота си са употребили някакъв вид наркотик. 26,2% от учениците от 9-и до 12-и клас също поне веднъж са пробвали някакво наркотично вещество.

След канабиса най-много се търси амфетаминът, като субстанция в малки пликчета от 0,5 и 1,0 г или на таблетки. В по-малки количества от него се разпространява метамфетаминът.

Високорисковата употреба

В град Сливен намалява броят на употребяващите кокаин, хероин, метадон и морфин, но в град Нова Загора употреба на хероин е масова - възрастовата група на употребяващите е между 18 - 40 години /от ромски произход/.

Нивото на употреба на *кокаин* е под средното ниво, най-вече заради високата му цена. В последно време хит сред по-заможните потребители е кокаин, наричан „айс”, който е примесен със синтетични вещества. Доза от него – около грам, се продава за около 180-200 лв.

При употребата на метадон и морфин - срещат единични случаи.

Здравни последици

Макар че употребата на хероин и други опиоиди остава относително слабо разпространена, тези наркотици продължават да се свързват с по-опасните форми на употреба, включително инжекционната употреба на наркотици.

Нефатални спешни случаи, свързани с употреба на наркотици и лекувани в стационар на МБАЛ за периода 2018 – 2020:

- *спешни случаи* - 32, от които 19 случая с употреба на наркотици; 8 - с алкохол; 5 - с комбинирани интоксикации /наркотици и алкохол/.

Починал – 1 – употреба на комбинация от наркотици и алкохол.

Инфекциозни заболявания сред употребяващи наркотици за периода 2018 – 2020 година:

- СПИН и ХИВ инфекция – няма регистрирани случаи;
- Вирусен хепатит тип В – регистрирани са 9 случая, заболяемост 4,83 % на 100 000 души население;
- Вирусен хепатит тип С – регистриран е 1 случай, заболяемост 0,54 % на 100 000 души население.

Поради спорадичността на случаите на вирусни хепатити типове В и С е невъзможно очертаване на тенденции и прогнози за посочения период.

2.2. Особености на пазара на наркотици в област Сливен

Употребата на наркотици понастоящем обхваща по-широк спектър от вещества в сравнение с миналото. Съчетаното приемане на няколко вида наркотици

е разпространено сред употребяващите, а индивидуалните модели на употреба варират от експериментална до редовна и зависима употреба.

Най-употребяваното наркотично вещество в региона е марихуаната, която се разпространява като цигари, топчета или найлонови самозалепващи се пликчета (доза).

Отчита се нарастване на случаите на оборудване на закрити помещения и оранжерии с цел добиване на висок клас канабис основно за вътрешния пазар. Отглеждането на закрито продължава предимно да се осъществява в малки помещения на апартаменти и къщи, което не предполага голям капацитет на производство. Отглеждане на канабис на открито се извършва и в запустели дворове.

Наблюдава се през последните години активизиране на пазара на синтетични наркотични вещества, както и бързата поява и употреба на нови психоактивни вещества (НПВ) или т.нар. „дизайнерски наркотици“, които се отличава с нарастващо многообразие.

2.3. Тенденции:

Както в страната, **Сливен и регионът са също с изразени тенденции на повишаване употребата** на наркотични вещества.

От проведени интервюта, анкети и разговори за незаконни наркотични вещества с ученици от различни училища се очертава следното състояние:

Употребата на **тютюн** сред младите хора е широко разпространена. По-голямата част от учениците пушат ежедневно, а експериментиране започва още в най-ранна възраст - 9 – 10 години.

Голям е броят на учениците, които употребяват **алкохол** - най-честа е употребата на бира; тревожна е статистиката и за употреба на концентрати.

По данни ОД на МВР - Сливен продължава отливът от хероин, увеличено е търсенето на канабис и синтетични наркотици. Откроява се повишено търсене и предлагане, както и производство на наркотичното вещество „метамфетамин“, познато на улицата като „пико“.

Снабдяването с трева е възможно навсякъде. Марихуаната е широко разпространена в училищата – всеки втори вече е опитал, една част от тях

продължават да пушат, при това открито, без да се тревожат за здравето си, дори считат, че да пушиш трева е нещо нормално.

Добре позната е схемата за купуване не само на марихуана, а и на синтетични ПАВ. За съжаление вече дилъри има и в училищата сред самите ученици.

Голямата част поставят въпроса за **либерализация употребата на трева** с аргумента „**тревата не вреди**, ако не се консумира прекалено”.

Информираността на сливенските ученици по темата за ПАВ е сравнително висока; те са добре запознати с ефектите на наркотичните вещества. Информацията и познанията за незаконните наркотични вещества те получават от различни източници: интернет, социалните мрежи, телевизия, училище, приятели, познати, в малка степен и от личен опит във връзка с марихуана, както и от личните наблюдения, които са натрупали. Особено силно въздействие оказва близката социална среда на връстниците и съучениците, компанията.

Употребата на различни наркотични вещества обикновено се свързва с младите хора в училище, но се оказва /от наши наблюдения през годините и от проучване сред възрастното население/, че тези проблеми нямат възрастови граници. Колкото и да са ограничени сведенията по отношение употребата на ПАВ от възрастните хора, резултатите са достатъчно тревожни, не само като констатация, а и защото сред тях живеят деца и юноши и „черпят” от техния опит. Те са свидетели, че възрастни хора употребяват незаконни наркотични вещества, че проблемите с алкохола са широко

разпространени и се получава, както приемственост, така и negliжиране на опасността от употреба на ПАВ, защото „опитът”, който наблюдават е „проверен и допустим”. Натrapва се поведенческият модел на подражание от най-ранна възраст.

Появи се и манията за пушене на наргиле, която още повече снижава възрастта на пушачите. Често този тип „забавление” се поощрява и от родителите, за да е детето „под контрол у дома”.

3. Анализ на дейността на ОбСНВ, ПИЦ – Сливен в областта на намаляване търсенето на наркотици

Намаляване търсенето на наркотици обхваща спектър от мерки в областта на превенция, ранни интервенции и ограничаване на рисковете по отношение на употребата на наркотични вещества.

Превенция на употребата на вещества

Превенцията употребата на наркотици и на проблемите, свързани с наркотиците, сред младите хора е главна цел на общинската стратегия и обхваща широк спектър подходи.

В периода на предходната стратегия Общински съвет по наркотични вещества – Сливен работи за осъществяване на задачите в областта на намаляване на търсенето. Използвани са широк спектър подходи за постигане на целите на Стратегията.

Сферите на дейност на селективната и индикативната превенция не са достатъчно развити, което се дължи на липсата на достатъчно квалифициран човешки ресурс, стандарти и добри практики в областта.

3.1. Дейности в областта на намаляване на търсенето – ОбСНВ, ПИЦ:

Най-голям брой дейности са осъществени в областта на универсалната превенция, като интервенциите са насочени предимно към деца и младежи, но и към общността.

През периода на предходната Стратегия са осъществени програми построени на модулен принцип с цел засилване ефекта на превантивно въздействие:

- „Моето здраве – моя отговорност!“ - дългосрочната програма за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества на местно ниво, насочена към рискови /уязвими/ групи

- „Свободна зона без наркотици“ /с модули: младежки лагер - „Здравей, Здравей!“ и кампания „Аз съм зависим от хубавата книга!“ / - дългосрочна програма за превенция на употребата на наркотици на местно ниво и изграждане на алтернативи за здравословен начин на живот

- „Активни, здрави и щастливи!“ – дългосрочна програма за превенция на употребата на наркотици на местно ниво

- „Училището - пространство без наркотици“ - програма за превенция на употребата на наркотици на местно ниво – за учениците от VIII клас

- „Превенция на рисковото поведение в юношеска възраст” – дългосрочна програма за превенция на употребата на наркотици на местно ниво

- Въвеждане на Национална програма „Живот” за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда за ученици 5-7 клас

- Въвеждане на Национална програма „Връстници срещу дрогата” за универсална превенция срещу употребата на психоактивни вещества в гимназиален етап /8-11 клас/

ОбСНВ през изтеклата 2020 година започна реализирането на първия етап на Националните програми 5-7 и 8-11 клас. Обхванати са всички училища в областта. Предстои цялостното реализиране на Националните програми през периода 2021-2024 година.

Универсална превенция, насочена срещу употребата на наркотични вещества и изграждане на модели за здравословен начин на живот в област Сливен, традиционно се осъществяват в училищата с интервенции насочени към различни възрастови групи.

3.2. Дейности в областта на намаляване на търсенето в училищата

Общите усилията на ОбСНВ, ПИЦ, РУО Сливен и училищните ръководства са насочени към повишаване ефективността на превантивните дейности, като елемент от това е разработването във всяко училище на училищна политика относно проблема с употребата на наркотични вещества. Тези училищни политики се явяват част от стратегиите на училищата и планираните дейности са залегнали в годишните им планове. В помощ на превантивната дейност е „Механизъм за действия и взаимодействия при установяване на употреба на психоактивни вещества”, разработен и приет от ОбСНВ Сливен. Клаузите на този механизъм са залегнали в правилниците за дейността на училищата и включват забрана за употреба на упойващи вещества за всички членове на училищната общност – ученици, учители, персонал и родители, както и механизъм за действия.

В училищата са разработени стратегии за индивидуално въздействие, стратегии за информиране и обучение на родители, целеви стратегии за училищна превенция, както и ежегодно обучение на учители и училищни психолози от ОбСНВ по темата. Всички дейности, които се реализират, целят да съдействат за изграждане на лична

отговорност у подрастващите към собственото здраве и да се ограничи употребата и злоупотребата с наркотични вещества.

Подходът за извършване на превантивни дейности за всяка от рисковите групи е различен, като в зависимост от причините, които са довели до риска, се планира програма за въздействие. Изготвя се списък на ученици в риск, който периодично се актуализира, и тези ученици са обект на ежедневно наблюдение. Анализира се проблемното поведение на ученици и се търсят причините за асоциалните им прояви – липса на интерес към училищна дейност, грешни убеждения и нагласи, личностни и емоционални проблеми, конфликтност и агресивност, слаба социална компетентност, податливост към отрицателни влияние от средата и други. Индивидуалната работа с учениците и техните родители подпомага възпитателния процес и цели ограничаване на неблагоприятните изходи, включително и потенциалната опасност от попадане в зависимост от наркотици. Когато конкретният случай налага, се търси съдействието и на други специалисти или институции.

4. Анализ на дейността в областта на намаляване предлагането на наркотици

В рамките на своите законово определени правомощия специализираните групи на ОД на МВР - Сливен извършват превантивна, контролна, оперативно-издирвателна, организационна и аналитична дейност, насочена към предотвратяване, пресичане, разкриване и разследване на престъпления, свързани с наркотични вещества и прекурсори.

Извършени проверки на публични места през 2020:

- в учебни заведения – 316 бр.;
- в заведения за обществено хранене и развлечения – 258 бр.;
- проведени специализирани полицейски операции на територията на област Сливен – 82 бр.;
- проведени специализирани полицейски операции на територията на община Сливен – 18 бр.

В съответствие със законовите си функции и задачи, експертите на ОД на МВР - Сливен участват в екипи, работни групи и комисии, създадени съвместно с други

държавни органи, служби и органи на други държави и международни организации, като се осъществява непосредствен информационен обмен и се провеждат съгласувани действия.

Основните трудности при разкриване на престъпления, свързани с НВ произтичат от факта, че контингентът при производство на наркотични вещества, доставянето, транспортирането и разпространението им използва доверени лица, които в по-голямата си част са криминално проявени. Имат изградена йерархия. Комбинативни са, изключително предпазливи, недоверчиви и мнителни. При комуникацията помежду си основно използват програми за видео и чат разговори през интернет.

В момента в ОД на МВР - Сливен липсва съвременна оборудвана лаборатория за анализ на наркотични вещества.

III. S.W.O.T. АНАЛИЗ

Характеристика на съществуващата в момента ситуация, може да бъде представена по следния начин:

Таблица 1

	СИЛНИ СТРАНИ
1.	Ясно изразена воля за противодействие на търсенето и предлагането на наркотични вещества
2.	Установена традиция и добри практики при работа с доброволци, педагогически съветници и ученици за запазване здравето на подрастващите без наркотични вещества
3.	Активно сътрудничество и взаимодействие с Националният съвет по наркотични вещества
	Добро взаимодействие с полицейските и други обществени организации във

4.	връзка с трафика и разпространението на наркотиците
5.	Повишаване знанията за рисковете при употреба на наркотични вещества, развиване на социални умения и компетенции, формиране на нагласа за здравословен начин на живот
6.	Съхранена експертиза и добър изследователски опит
7.	Целенасочени политики за повишаване на авторитета, социалния статус и квалификацията на работещите в областта на превенция употребата на наркотични вещества

Отрицателните характеристики на сегашната ситуация също могат да бъдат групирани в няколко основни насоки:

Таблица 2

СЛАБИ СТРАНИ	
1.	Ясно изразена стигма в отношението към употребяващите наркотични вещества
2.	Липса на информация и устойчиви механизми за нейния обмен между институциите, имащи отношение към противодействието на наркотиците
3.	Непълноти в законодателната база по отношение на алтернативните мерки за наказание, преди всичко чрез усъвършенстване на института на пробацията
4.	Въпреки богатството от знания по отношение на опасността от употреба на наркотици и наличието на закони, които забраняват производството и потреблението им, както и по-строгите наказания на нарушителите, днес много повече хора употребяват легални и нелегални видове наркотици

ВЪЗМОЖНОСТИ

Независимо от идентифицираните слаби страни на съществуващата в момента ситуация, динамичното развитие на външната среда, както и процесите на административна реформа в България, създават и нови възможности:

1. Противодействието на наркотичните вещества има възможност да се интегрира в по-широкия контекст на реформа на социални политики и формирането на нова култура на общественото здраве.

2. Стратегията за наркотичните вещества има потенциала да насърчи процеса на формиране на координационен механизъм, чрез създаване на хоризонтални връзки между подобни политики в сфери като социалната (включително закрила на детето), в образованието и др.

ЗАПЛАХИ

Динамиката в развитието на пазара на наркотици, както и нелегалния трафик, продължава да бъде основен източник на заплахи пред публичния интерес и общественото здраве:

1. Намаляване на възрастта на първи опит на НВ

2. Липсата на адекватна информация за обхвата на т. нар. „скрити групи” от употребяващи наркотични вещества, които остават извън обхвата за превантивни интервенции

3. Непрекъснатото разработване и пласиране на нови наркотични вещества оказва натиск за понижаване на цените с цел увеличаване обхвата на потребителите.

4. Промяна в методите на разпространение на наркотичните вещества , нарастване обема на продажбите по Интернет

5. Трудното лечение поради неизвестност на състава на приетото вещество и ненавременното търсене на медицинска помощ

Обобщеният анализ показва, че състоянието на системата на противодействие на търсенето и предлагането на НВ дава резултати, преди всичко от гледна точка на поддържането под контрол на епидемичните рискове.

Важно значение има и изграждането на устойчива информационна система, която да позволи ефикасен обмен на информация между институциите, имащи отношение към търсенето и предлагането на НВ.

IV. ДОКУМЕНТИ

Общинската стратегия за борба с наркотиците (2021 – 2024 г.) на оперативно ниво ще се осъществява чрез Плана за действие за изпълнение на Стратегията. Планът за действие е отворен с цел да се реагира гъвкаво при необходимост от промени

Финансовото обезпечаване на изпълнението на дейностите, заложи в Плана за действие за изпълнение на Стратегията, се осъществява чрез:

- Осигуряване на средства от държавния бюджет за финансиране на общинските съвети по наркотични вещества и превантивно-информационни центрове към тях и за изпълнение на дейности по Национална стратегия за борба с наркотиците, като делегирана от държавата дейност чрез бюджетите на общините.

- Финансиране изпълнението на мерки и инициативи чрез общинските бюджети за сметка на собствени приходи и в партньорство с НПО.

- Финансиране на тематични проекти от други донори.

V. ПРИНЦИПИ, НА КОИТО СЕ БАЗИРА СТРАТЕГИЯТА

- интегриран и балансиран подход – чрез взаимодействието между публичните институции и гражданското общество ще се постигне балансиран подход при изграждането на цялостната общинска политика за противодействие на употребата, злоупотребата и разпространението на наркотични вещества;

- информационна свързаност – изграждане на информационна структура, която позволява значително по-точно определяне на засегнатите групи и необходимите ресурси за реализирането на публичните политики в тази сфера;

- участие на заинтересованите страни, междуинституционално взаимодействие и междусекторно сътрудничество – постигане на по-висока степен на съгласуваност в координацията;

- публичност, прозрачност и отчетност – условие за въвличане на гражданите за функционирането на всяка една система за управление; чрез публичността и прозрачността се постига отчетност по изпълнение на Общинската стратегия за превенция употребата на наркотични вещества;
- субсидиарност – развиване и прилагане на ефективна мрежова стратегия и създаване на възможности за решаване на проблема най-близко до мястото на възникването му.

VI. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Стратегията е насочена към следните уязвими групи :

- Лица в риск от употреба на наркотични вещества – деца и младежи
- Експериментиращи употреба на наркотични вещества
- Семейства и близки на деца в риск

VII. МЕХАНИЗЪМ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Овладеяването на проблема с наркотиците изисква обединените усилия на държавни и общински институции, представители на НПО сектор и структури на гражданското общество.

Необходимо е пълноценно взаимодействие, съгласуваност и координация на всички институционални и организационни нива.

Ефективното сътрудничество с гражданското общество се осъществява чрез участие на неправителствените и съсловните организации в експертни и работни групи по проблемите, свързани с наркотиците. Неправителствените и съсловни организации работят по конкретни проекти в областта на превенцията, събиране на информация и предоставяне на здравни, лечебни и социални услуги.

Сътрудничеството с медиите е необходимо за популяризиране и ефективна информираност на обществото по проблемите на наркоманиите.

Тази стратегия поставя пред себе си конкретни цели и план за действие, чието изпълнение ще бъде реализирано от широк кръг партньори в областта на здравеопазването, образованието, правоприлагащите органи и партньори - МБЧК, МКБППМН, МКБТХ, Агенция за социално подпомагане – отдел „Закрила на детето”.

Координиращ орган - ОБСНВ, ПИЦ.

VIII. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Ограничаване на търсенето на наркотични вещества
2. Ограничаване на предлагането на наркотични вещества
3. Подобряване на взаимодействието, координацията между институциите и международното сътрудничество.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Ограничено търсене на наркотични и нови психоактивни вещества.
- Ограничено предлагане на наркотични и нови психоактивни вещества.
- Повишена ефективност на политиките в областта на превенция
- Ограничен брой на проблемно и/или високорисково употребяващите.
- Променени обществени нагласи по отношение на зависимите към наркотични вещества
- Нараснал брой на квалифицираните специалисти в областта на превенцията и противодействието на търсенето и предлагането на наркотични вещества
- Увеличена ефективност на инвестираните публични средства

X. ЗАДАЧИ КЪМ СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ

A. Задачи към стратегическа цел „Ограничаване на търсенето”

Въз основа на оценката за разпространението на наркотици в страната и региона и отчетената опасност от все по-разнообразните форми на злоупотреба с наркотици, особено сред младите хора, се планират всеобхватни превантивни дейности насочени към: деца и младежи, лица с експериментална употреба, работа с родители, водачи на МПС след употреба на наркотични вещества:

1. Ограничаване на търсенето

1.1. Разработване и прилагане на превантивни програми за деца и млади хора базирани на добри европейски практики.

1.2. Разработване и прилагане на ефективни програми за селективна и индикативна превенция.

1.3. Подобряване на достъпа до дейности и програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

1.4. Подобряване на информираността с цел предотвратяване на употребата и злоупотребата с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.

2. План за действие

2.1. Въвеждане на национална превантивна програма 5-7 клас - 2020 – 2024 г.

2.2. Въвеждане на национална превантивна програма 8-11 клас - 2020 – 2024 г.

2.3. "Програма спорт за деца и младежи в риск" – 2022 -2024 г.

2.4. Разработване на тематични превантивни програми - 2021 – 2024 г.

2.5. Прилагане на селективни превантивни програми за работа на терен със семейства, близки и общността по въпросите, свързани с превенция употребата и злоупотребата с наркотични вещества и младежи от рискови групи, дефинирани като такива на база образователен, здравен и социален статус чрез мотивиране за участие на младежите в програмата - 2023-2024

2.6. Прилагане на индикативни превантивни програми - 2023-2024

2.7. Оценка на ефективността на превантивните програми и анализ на резултатите от дейността - срок – след приключване на всяка програма

2.8. Организиране и провеждане на инициативи за привличане и насочване на вниманието на младите хора и повишаване на тяхната чувствителност към наркотичната зависимост - 2021 – 2024 г.

2.9. Развиване на онлайн консултации - 2022 – 2023 г.

2.10. Включване в национални превантивни кампании -2021 – 2024 г.

2.11. Включване в работна група за актуализиране на темите, свързани с превенция на използването на наркотични вещества по Националната програма "Работа на полицията в училищата" - 2022 г.

Б. Задачи към Стратегическа цел: Ограничаване на предлагането

Необходимо е да се обединят усилията на отделните компетентни органи в борбата срещу разпространението, трафика на наркотици и организираната престъпност.

Постепенно нараства употребата на нови психоактивни вещества, известни като „дизайнерски наркотици“. Интернет се използва за улесняване на незаконното предлагане на наркотици и за избягване на действия за прилагане на закона. Разпространението и маркетингът на контролирани вещества чрез darknet (тъмната мрежа) продължава да се развива както и разпространението на наркотични вещества чрез пощенски пратки.

Тревожен факт е разпространението на наркотични вещества от ученици в училищна и извън училищна среда. В подкрепа на дейността по намаляване на предлагането на наркотични вещества в страната се планира:

1. Ограничаване на предлагането

1.1. Ограничаване на разпространението на наркотични вещества в училищна среда сред деца и младежи.

1.2. Ограничаване на разпространението извън училищна среда сред деца и младежи.

2. План за действие

2.1. Прилагане на ефективни превантивни програми за млади хора срещу търсенето на наркотични вещества - 2021 – 2024 г.

2.2. Осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотици и нови психоактивни вещества чрез интернет, включително darknet - 2021 – 2024 г.

2.3. Индивидуална и групова работа с родители, близки, училищни и други специалисти, заинтересовани лица и партньорски институции; подкрепа в процеса на формиране на идентичност и изместване фокуса на внимание към алтернативни дейности - 2021 – 2024 г.

В. Задачи към Стратегическа цел: Подобряване на взаимодействието и координацията между институциите

Важно е надграждането на знанията и доразвиване на доброто сътрудничество както в рамките, така и между различните институции. Участието в национални и

международни форуми, подпомага поддържането на информационното и експертно ниво на всички работещи в тази сфера. Научната информация и обмена на данни и добри практики позволява подобряване на взаимодействието между институциите и повишаване нивото на превантивната дейност.

Поради засиленият информационен поток и събирането на информация от различни източници определящо значение има по-високата степен на свързаност между различните стратегически и планови документи на институциите с пряко или косвено отношение към борбата с наркотиците. Постигането на тази цел предполага изграждането на информационна система, която да позволява значително по-точното определяне на засегнатите групи, както и да аргументира по-добре необходимите ресурси за реализирането на публичните политики в тази сфера.

Досега набиранията от нас информация и поддържането на бази-данни, свързани с предлагането, употребата и търсенето на наркотични вещества, не постигат ефективна координация между институциите. За повишаване на ефективността и ефикасността на взаимодействието и координацията между институциите се предприемат действия:

1. Подобряване на взаимодействието и координацията между институциите

1.1. Развитие на сътрудничество и обмен на данни, научна информация и добри практики

1.2. Повишаване на експертния капацитет на екипа чрез обмяна на опит, обучение на национално и международно ниво, вътрешно-методическо обучение

2. План за действие

2.1. Поддържане на институционална мрежа за подобряване на сътрудничеството между отделните институции за изпълнение на общинската и националната политика за наркотиците.

2.2. Поддържане и развитие на публична информационна система в областта на наркотиците и наркоманиите и изследователската практика за осигуряване на цялостна обективна информационна основа за определяне на политиката в тази област

2.3. Работа с медии и национални кампании

XI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на Общинската стратегия за борба с наркотиците (2021 – 2024 г.) се осъществява чрез мониторинг на изпълнението на Плана за действие към Стратегията.

Напредъкът се отчита в административен доклад и не изключва прилагане на други форми за наблюдение и оценка. Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейността по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

1. Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по целите и задачите на плана се отчита в административен мониторингов доклад.

2. Председателят на ОБСНВ координира и обобщава получената информация в Доклад, който се изготвя ежегодно

3. Обсъждането на доклада се осъществява в рамките на заседанията на Общинския съвет по наркотичните вещества

4. Докладът се приема от Общински съвет.

XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Общинска стратегия за борба с наркотиците (2021– 2024 г.) от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и местно ниво с представители на неправителствени организации. Проектът на настоящата Стратегия се приема с решение на ОБСНВ и Общински съвет.

*Стратегията е приета на заседание на
Общински съвет по наркотични вещества
на 30.06.2021 г.*